

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA EDUKACYJNE ORAZ PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z PRZEDMIOTU EDUKACJA OBYWATELSKA

DLA NIEPUBLICZNEGO LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO W MIELCU

ROK SZKOLNY: 2026/2027

KLASA: II

PRZEDMIOT: Edukacja Obywatelska

PROGRAM / PODRĘCZNIK: „Masz Wpływ 1” (Wydawnictwo Nowa Era)

NAUCZYCIEL: dr Bartosz Kicior

1. ZAKRES WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH I TABELA WYMAGAŃ NA POSZCZEGÓLNE OCENY

Wymagania na ocenę wyższą obejmują również wymagania na ocenę niższą.

Dział i Zakres wiedzy	Dopuszczająca (2)	Dostateczna (3)	Dobra (4)	Bardzo dobra (5)	Celująca (6)
Dział I: Człowiek i społeczeństwo Zakres: Tożsamość, role społeczne, socjalizacja, komunikacja, konflikty społeczne	- Definiuje pojęcia: tożsamość, rola społeczna, grupa społeczna. - Wymienia podstawowe potrzeby człowieka i typy grup społecznych.	- Wyjaśnia przebieg procesu socjalizacji pierwotnej i wtórnej. - Podaje przykłady wpływu grupy społecznej na jednostkę (konformizm, niekonformizm).	- Analizuje przyczyny i skutki konfliktów społecznych. - Charakteryzuje aktywne metody rozwiązywania konfliktów (negocjacje, mediacje, arbitraż).	- Wyjaśnia i krytycznie ocenia zjawisko stygmatyzacji oraz wykluczenia społecznego. - Stosuje zasady efektywnej komunikacji i asertywności w sytuacjach społecznych.	- Tworzy i realizuje projekt minimediacji rówieśniczej. - Formuluje dojrzałe, poparte argumentami wnioski dotyczące przemian więzi społecznych we współczesnym świecie.
Dział II: Społeczeństwo obywatelskie i zaangażowanie publiczne Zakres: Prawa człowieka, wolontariat, organizacje pozarządowe, petycje i inicjatywy	- Definiuje pojęcie społeczeństwa obywatelskiego i organizacji pozarządowej (NGO). - Wymienia podstawowe prawa i wolności człowieka.	- Wyjaśnia zasady generacji praw człowieka. - Opisuje formy zaangażowania obywatelskiego (wolontariat, petycje, budżet obywatelski).	- Charakteryzuje funkcjonowanie i zadania wybranej organizacji pozarządowej w Polsce lub społeczności lokalnej. - Omówienie środków ochrony praw i wolności w Rzeczypospolitej Polskiej.	- Przygotowuje poprawnie sformułowany wniosek lub petycję do organu władzy lokalnej. - Analizuje rolę mediów i opinii publicznej w funkcjonowaniu demokracji.	- Inicjuje i organizuje akcję społeczną lub projekt wolontariatu na terenie szkoły bądź społeczności lokalnej. - Samodzielnie opracowuje propozycję działania obywatelskiego odpowiadającego na rozpoznany problem społeczności lokalnej i uzasadnia jej cele, sposób realizacji oraz przewidywane rezultaty.
Dział III: Państwo i urząd Rzeczypospolitej Polskiej Zakres: Demokracja, Konstytucja RP, podział władz, partie polityczne, wybory	- Wskazuje cechy państwa demokratycznego. - Wymienia naczelne zasady Konstytucji RP oraz trójpodział władzy.	- Wyjaśnia zasady prawa wyborczego w Polsce (przymiotniki wyborcze). - Opisuje kompetencje Sejmu, Senatu, Prezydenta RP oraz Rady Ministrów.	- Analizuje proces legislacyjny w Polsce krok po kroku. - Charakteryzuje rolę i funkcje partii politycznych oraz opozycji w systemie demokratycznym.	- Porównuje systemy rządów (parlamentarny, prezydencki, półprezydencki). - Ocenia funkcje organów ochrony prawa (Sądy, Trybunał Konstytucyjny, RPO).	- Przeprowadza samodzielną, wieloaspektową analizę wybranego problemu ustrojowego, odwołując się do Konstytucji RP, zasad demokratycznego państwa prawnego oraz kompetencji właściwych organów. - Samodzielnie opracowuje i prowadzi symulację rozprawy sądowej lub posiedzenia Sejmu, poprawnie wykorzystując wiedzę o procedurach i kompetencjach uczestników.
Dział IV: Samorząd terytorialny i wspólnota lokalna	Wymienia szczeble samorządu terytorialnego w Polsce.	Opisuje zadania własne i zlecone gminy oraz powiatu.	Analizuje źródła dochodów jednostek samorządu terytorialnego.	Opracowuje projekt uchwały obywatelskiej lub projekt do lokalnego budżetu obywatelskiego.	Samodzielnie przygotowuje projekt rozwiązania wybranego problemu lokalnego,

Zakres: Struktura samorządu, zadania gminy, powiatu i województwa, budżet obywatelski	• Wskazuje organ uchwałodawczy i wykonawczy w gminie.	• Wyjaśnia procedurę udziału mieszkańców w uchwalaniu budżetu obywatelskiego.	• Wyjaśnia rolę Młodzieżowej Rady Gminy/Miasta.	• Ocenia skuteczność działań samorządu lokalnego w Mielcu.	uwzględniając kompetencje właściwych jednostek samorządu terytorialnego, możliwe źródła finansowania i sposób konsultacji społecznych. • Przedstawia i uzasadnia własne wnioski dotyczące funkcjonowania samorządu lokalnego, wykorzystując informacje z dokumentów publicznych i danych dotyczących Mielca.
Dział V: Polska w relacjach międzynarodowych i Unii Europejskiej Zakres: UE, NATO, ONZ, polityka zagraniczna, globalizacja	• Wymienia główne organizacje międzynarodowe, do których należy Polska (UE, NATO, ONZ). • Wskazuje symbole Unii Europejskiej.	• Opisuje cechy i cele Unii Europejskiej oraz NATO. • Wyjaśnia zasady funkcjonowania rynku wewnętrznego UE (4 wolności).	• Charakteryzuje zadania głównych instytucji UE (Parlament Europejski, Komisja Europejska, Rada UE). • Analizuje korzyści i wyzwania wynikające z członkostwa Polski w UE.	• Ocenia rolę NATO w zapewnieniu bezpieczeństwa międzynarodowego i Polski. • Analizuje współczesne wyzwania globalne (migracje, konflikty, zmiany klimatyczne).	• Samodzielnie przygotowuje analizę wybranego problemu międzynarodowego, przedstawiając jego uwarunkowania, interesy zaangażowanych stron oraz możliwe konsekwencje dla Polski. • Tworzy pogłębioną analizę geopolityczną położenia Polski we współczesnym świecie, wykorzystując informacje z wiarygodnych źródeł i rozróżniając dane, interpretacje oraz opinie.

2. SPOSOBY SPRAWDZANIA WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI (FORMY BIEŻĄCEGO OCENIANIA WEWNĄTRZSZKOLNEGO)

Zgodnie z zapisami Statutu Liceum, stosuje się następujące formy sprawdzania wiedzy i umiejętności:

1. Odpowiedź ustna.
2. Rozmowa i udział w dyskusji/debacie klasowej.
3. Kartkówka z ostatnich 1–3 lekcji: a) nie musi być wcześniej zapowiadana; b) nie musi być oceniana w postaci stopnia.
4. Sprawdzian wiedzy: a) mogą się odbyć maksymalnie 2 sprawdziany w tygodniu dla jednego oddziału; b) obejmuje wybrany przez nauczyciela zakres materiału (najczęściej jeden dział); c) zapowiadany co najmniej 7 dni przed planowaną datą z odnotowaniem w dzienniku elektronicznym; d) ocena jest wyrażona stopniem; e) uczeń ma możliwość poprawy sprawdzianu.
5. Praca klasowa obejmująca większy zakres materiału: a) maksymalnie 1 w tygodniu dla jednego oddziału; b) obejmuje wiedzę z większego zakresu materiału niż dział; c) zapowiadana jest na miesiąc przed planowaną datą w dzienniku elektronicznym; d) uczniowie otrzymują zakres materiału na miesiąc przed planowaną pracą; e) poprzedzana jest powtórką danej partii materiału; f) oceniana jest stopniem; g) uczeń ma możliwość poprawy pracy klasowej.
6. Prezentacja, referat lub projekt społeczno-obywatelski.
7. Zeszyt przedmiotowy, teczka ucznia lub portfolio: a) uczeń ma obowiązek prowadzić zeszyt/portfolio systematycznie. Za zgodą nauczyciela notatki mogą być prowadzone na urządzeniu elektronicznym.

3. KRYTERIA OCENIANIA BIEŻĄCEGO ORAZ SKALA OCEN

1. Ocenianie bieżące z zajęć realizuje się przez ocenę stopniową na skali 1–6

- **ocena niedostateczna (1)** – uczeń nie opanował podstawowych treści wymagań edukacyjnych, ma poważne braki uniemożliwiające dalsze zdobywanie wiedzy, nie potrafi rozwiązywać zadań na elementarnym stopniu trudności nawet z pomocą nauczyciela;
- **ocena dopuszczająca (2)** – uczeń ma braki w wiadomościach i umiejętnościach, ale umożliwiają mu one dalsze zdobywanie wiedzy, przy pomocy nauczyciela rozwiązuje zadania o niewielkim stopniu trudności;
- **ocena dostateczna (3)** – uczeń posiada podstawową wiedzę w zakresie danego wymagania edukacyjnego, zna podstawowe pojęcia i fakty, rozwiązuje typowe zadania o niewielkim stopniu trudności;
- **ocena dobra (4)** – uczeń opanował większość treści wynikających z wymagań edukacyjnych w stopniu zadowalającym, potrafi stosować je w sytuacjach typowych i częściowo w problemowych;
- **ocena bardzo dobra (5)** – uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności z danych wymagań przedmiotowych, umie samodzielnie stosować wiedzę w nowych sytuacjach, rozwiązuje zadania o podwyższonym stopniu trudności;
- **ocena celująca (6)** – uczeń opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określonych wymaganiami edukacyjnymi, potrafi samodzielnie je analizować i stosować w sytuacjach nietypowych, poszerza wiedzę i umiejętności w sposób twórczy i samodzielny.

2. Kryteria procentowe prac pisemnych

- Niedostateczny (1): 0% – 29%
- Dopuszczający (2): 30% – 49%
- Dostateczny (3): 50% – 69%
- Dobry (4): 70% – 84%
- Bardzo dobry (5): 85% – 97%
- Celujący (6): 98% – 100%

3. Oceny z prac pisemnych są wpisywane do dziennika elektronicznego w terminie do 14 dni od ich napisania

4. Liczba wymaganych ocen bieżących w śródroczu wynosi minimum 3. Śródroczna ani roczna ocena klasyfikacyjna nie może być wystawiona na podstawie tylko jednej oceny bieżącej

4. ZASADY PONOWNEGO USTALANIA STOPNIA (POPRAWIANIA OCEN) I SAMODZIELNOŚCI PRACY

8. Uczeń ma prawo do poprawy każdej otrzymanej oceny minimum jeden raz
9. Ponowne ustalenie oceny musi nastąpić w terminie 2 tygodni od oddania pracy
10. Ponowne ustalenie oceny w przypadku oceny niedostatecznej jest obowiązkowe co najmniej jeden raz
11. W dzienniku elektronicznym odnotowuje się cały proces ponownego ustalania oceny, a pod uwagę brany jest najwyższy stopień
12. Nienapisaną pracę pisemną oznacza się symbolem „U” (nieprzedstawienie pracy – obowiązek uzupełnienia)
13. Samodzielność pracy ucznia: Uczeń ma obowiązek wykonywać wszystkie prace pisemne, ustne i praktyczne w sposób samodzielny. Niesamodzielna praca ucznia oznacza w szczególności: a) korzystanie podczas sprawdzianu, testu lub pracy klasowej z niedozwolonych pomocy, w tym z urządzeń elektronicznych (telefon, smartwatch itp.); b) korzystanie z narzędzi sztucznej inteligencji (AI) podczas przygotowywania prac pisemnych, wypracowań i zadań bez wyraźnej zgody i polecenia nauczyciela; c) przepisywanie odpowiedzi innych uczniów; d) plagiat, czyli przedstawienie cudzej pracy (w całości lub części) jako własnej.

14. W przypadku stwierdzenia niesamodzielnej pracy nauczyciel ma prawo przerwać pracę ucznia, odnotować ten fakt w dzienniku elektronicznym oraz wyznaczyć nowy termin na napisanie pracy.
15. Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania do lekcji w sytuacji losowej (oznaczane symbolem „X” w grupie kolumn dotyczących zachowania na zajęciach, brak wpływu na ocenę z przedmiotu) (§ 80 ust. 1 Statutu).
16. Oznaczenia w dzienniku elektronicznym: bm – brak materiałów/zeszytu; T – korzystanie z urządzeń elektronicznych bez zgody nauczyciela; W – wyjście z sali w trakcie lekcji.

5. WARUNKI I TRYB OTRZYMANIA WYŻSZEJ NIŻ PRZEWIDYWANA ROCZNEJ OCENY KLASYFIKACYJNEJ Z ZAJĘĆ EDUKACYJNYCH

17. Na miesiąc przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej nauczyciel informuje ucznia (a wychowawca rodziców przez dziennik elektroniczny) o przewidywanej dla niego niedostatecznej rocznej ocenie klasyfikacyjnej lub nieklasyfikowaniu
18. Na dwa tygodnie przed rocznym klasyfikacyjnym zebraniem Rady Pedagogicznej nauczyciel i wychowawca informują ucznia i jego rodziców o przewidywanych rocznych ocenach klasyfikacyjnych.
19. Ustalona roczna ocena klasyfikacyjna nie może być niższa niż ocena przewidywana
20. Uzyskanie wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej jest możliwe dla każdego ucznia, który wyrazi taką chęć, i odbywa się w drodze rozmowy ucznia z nauczycielem nad poziomem spełnienia wymagań na ocenę przewidywaną i wyższą, która może być uzupełniona wykonaniem przez ucznia wskazanych zadań
21. Nauczyciel ustala z uczniem warunki uzyskania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych na piśmie